

Dosarul nr. 2ra-168/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ghenrietta Fridman

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ghenriettei Fridman, reprezentată de avocatul Sergiu Cernomoreț împotriva Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ghenrietta Fridman și menținută hotărârea din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 1 aprilie 2019, Ghenrietta Fridman, reprezentată de avocatul Sergiu Cernomoreț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că activa în cadrul Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” în calitate de director al serviciului „Alimentație” în baza contractului individual de muncă nr. 13 din 31 decembrie 2008, încheiat pentru o perioadă nedeterminată.

În luna decembrie 2018, administrația Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” a impus-o să depună cerere de demisie, însă dânsa a rezistat și a refuzat, motivând că are la întreținere două persoane - fiica minoră

XXXXX (a. n. XXXXX), XXXXX și soțul Oleg Fridman (a. n. 1958), neangajat în câmpul muncii.

A comunicat că la 9 ianuarie 2019, după zilele de concediu medical și de odihnă, la revenirea la serviciu a fost chemată în biroul directorului Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” și impusă să semneze ordinul nr. 24-K din 9 ianuarie 2019, prin care a fost desfăcut contractul individual de muncă nr. 13 din 31 decembrie 2018, în temeiul prevederilor art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii - deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă.

A remarcat reclamanta că nu a fost de acord cu ordinul respectiv, despre care fapt a menționat când a luat cunoștință cu acest ordin.

Totodată, a indicat că în perioada precedentă emiterii ordinului nr. 24-K din 9 ianuarie 2019, adică perioada lunilor octombrie - decembrie 2018, în subordinea directorului serviciului „Alimentație” Ghenrietta Fridman, se afla doar un singur subaltern: Snejana Ciobanu, asistent social de categoria a II-a în cadrul serviciului „Alimentație”, care la fel a fost concediată în perioada menționată, în legătură cu reducerea statelor de personal al serviciului „Alimentație”, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii.

A precizat că, în acest sens, nu este posibilă existența serviciului, doar cu director, în lipsa subalternilor.

A considerat că ordinul nr. 24-K din 9 ianuarie 2019 este unul ilegal, deoarece dânsa a fost tratată discriminatoriu, în raport cu colega de serviciu precum asistenta socială de categoria a II-a în cadrul serviciului „Alimentație” - S. Ciobanu și alți lucrători, pe motiv că funcția sa de director al serviciului „Alimentație” a fost redusă, odată cu reducerea funcțiilor subalternilor săi.

În acest context, față de ea urmau a fi aplicate prevederile art. 86 alin. (1) lit. b), c) și 88 Codul muncii, însă, angajatorul a procedat ilegal și a purces la concedierea ei în temeiul prevederilor art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii.

Concedierea în cauză a fost precedată de o întreagă activitate de hărțuire la locul de muncă, fiind impusă să demisioneze, în acest sens i-a fost oferit și proiectul angajamentului despre încetarea contractului individual de muncă din 18 decembrie 2018, însă întâmpinând o rezistență de neînvins, angajatorul a apelat la concedierea ei în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii, care nu poate fi apreciată altfel, decât ilegală.

A evidențiat că dovada tratamentului discriminatoriu prin hărțuire este confirmată și prin notificarea nr. 07 din 11 ianuarie 2019 a Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda”, cu fraze și solicitări ultimative în perioada în care dânsa era deja concediată.

La fel, a invocat că funcția pe care o deținea a fost voalat redusă în perioada decembrie 2018 - ianuarie 2019, iar sarcinile ei au fost transmise unei alte persoane și anume contabilului instituției V. Fedorencu, în vârstă de 62 de ani, la fel pensionară.

Având în vedere prevederile art. 184 alin. (1) și (3) Codul muncii, a menționat că angajatorul este obligat să preavizeze salariatul, prin ordin, sub semnătură, despre intenția sa de a desface contractul individual de muncă (prin concediere) în temeiul

art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii, dar lipsa preavizării a determinat imposibilitatea transmiterii valorilor materiale și informației electronice angajatorului.

A invocat lipsa temeiului de fapt al ordinului nr. 24-K din 9 ianuarie 2019, or nu a fost indicată „premiza” sau „starea de fapt” care generează necesitatea desfacerii contractului individual de muncă.

La 26 martie 2019, a depus un demers în adresa pârâtului cu solicitarea de a prezenta informația privind statele de personal și organigrama Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” pentru anul 2018 și anul 2019, însă din discuție verbală a primit refuz.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 10 Cod civil, art. 89, 90, 329, 354, 355 Codul muncii, art. 4, 5, 39, 166, 167, 192 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” de a prezenta informația privind statele de personal și organigrama instituției pentru anul 2018 și anul 2019, anularea ordinului nr. 24-K din 9 ianuarie 2019 emis de Instituția Privată Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” privind desfacerea contractului individual de muncă, ca fiind ilegal, obligarea Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” de a o restabili în funcția deținută anterior concedierii sale sau echivalentă acesteia, încasarea salariului pentru toată perioada de lipsă forțată de la locul de muncă în mărimea salariului mediu lunar net, cu achitarea tuturor contribuțiilor/impozitelor respective către Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Națională de Asigurări în Medicină și Inspectoratul Fiscal de Stat, repararea prejudiciului moral suportat în legătură cu concedierea nelegitimă în mărime de 10 000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată legate de examinarea prezentului litigiu.

Prin hotărârea din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ghenrietta Fridman și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și reiterate în apel nu conduc la ilegalitatea ordinului de concediere a salariatei Ghenrietta Fridman, indiferent de funcția pe care o ocupa, or prevederile art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii indică expres dreptul angajatorului de a desface contractul individual de muncă din inițiativa sa, în cazul în care salariatul are statut de pensionar pentru limita de vârstă.

Totodată, prima instanță și instanța de apel au stabilit că în urma reorganizării Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda”, în perioada anilor 2018-2019, au fost reduse mai multe funcții din cadrul instituției, printre care și funcția de director al serviciului „Alimentație”.

Pe cale de consecință, instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat ca neîntemeiate și pretențiile cu privire la obligarea Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” de a o restabili pe Ghenrietta Fridman în funcția deținută anterior concedierii sale sau echivalentă acesteia, încasarea salariului pentru

toată perioada de lipsă forțată de la locul de muncă în mărimea salariului mediu lunar net și a tuturor contribuțiilor/impozitelor respective către Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Națională de Asigurări în Medicină și Inspectoratul Fiscal de Stat, repararea prejudiciului moral suportat în legătură cu concedierea nelegitimă în mărime de 10 000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată legate de examinarea prezentului litigiu.

La 30 noiembrie 2020, Ghenrietta Fridman a declarat recurs împotriva deciziei din 15 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, deoarece au fost încălcate esențial drepturile unei părți în proces și aplicate eronat normele de drept material și procesual.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au recunoscut faptul că prin ordinul nr. 24-K din 9 ianuarie 2019 a fost reziliat contractul individual de muncă încheiat cu dânsa în calitate de director al serviciului „Alimentație”, iar prin ordinul nr. 07-p a fost redusă funcția de director al serviciului „Alimentație” începând cu data de 10 ianuarie 2019, însă nu au reținut faptul discriminării ei, pe motiv că deținea statut de pensioner, spre deosebire de alți angajați.

Având în vedere prevederile art. 8 alin. (1) Codul muncii, a remarcat că față de ea urmau să fie aplicate prevederile art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii.

A susținut că fără apreciere, de către prima instanță și instanța de apel, au rămas și încălcările la emiterea ordinului contestat.

La fel, prima instanță și instanța de apel nu s-au referit nici la o probă prezentată de către ea, fiind neglijate toate înscrisurile, înregistrările audio de pe CD, dar și actele anexate inițial la cererea de chemare în judecată.

Totodată, situația hărțuirii prin notificările în adresa ei din partea intimatului, instanța le-a apreciat doar pe cele după desfacerea relațiilor de muncă, neglijând completamente acele notificări și acțiuni ale reprezentanților Instituției Private Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” de până la demisia sa.

Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor de apel și nici nu a examinat/verificat probele prezentate de către ea, ceea ce echivalează cu neexaminarea speței.

La 22 ianuarie 2021, Instituția Privată Centrul Evreiesc de Binefacere „Hăsăd Iehuda” a depus referință la recursul declarat de Ghenrietta Fridman, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că la 5 octombrie 2020, recurenta a primit copia deciziei recurate, fapt ce se confirmă prin recipisă (f. d. 249 vol. I).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 noiembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ghenrietta Fridman, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ghenrietta Fridman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ghenrietta Fridman urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ghenrietta Fridman.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru